KONTRATË BINJAKËZIMI

Përkrahje për Statistikat

Kosovë

RAPORT MBI MISIONIN

Sistemi i Teknologjisë Informative dhe Diseminimi
Përmirësimi i Diseminimit – Komunikimi i drejtpërdrejtë me përdoruesit

Komponenti 4
Aktiviteti 4.8.

Misioni i realizuar nga
Sanne Vestergaard Nielsen, Statistikat e Danimarkës
Lone Birgitte Schlüter, Statistikat e Danimarkës

1-5 Dhjetor 2014

IPA 2012

Sanne Vestergaard Nielsen
Statistics Denmark
Sejrøgade 11
DK-2100 Copenhagen Ø
Denmark
Tel: +45 39 17 36 29
Email: svn@dst.dk

Lone Birgitte Schlüter
Statistics Denmark
Sejrøgade 11
DK-2100 Copenhagen Ø
Denmark
Tel: +45 39 17 30 04
Email: lon@dst.dk

Përmbajtja

1. Komente të përgjithshme 4
2. Vlerësimi dhe rezultatet 4
3. Konkluzionet dhe rekomandimet 4
Aneksi 1. Termat e Referencës 6
Aneksi 2. Personat e takuar 10
Aneksi 3. Fotografi nga aktiviteti në universitet 11
Aneksi 4. Prezantimi i paraqitur në universitet 12

Lista e shkurtesave

ASK	Agjencia e Statistikave të Kosovës
TeR	Termat e Referencës
STD	Statistikat e Danimarkës

1. Komente të përgjithshme

Ky mision u realizua në kuadër të Projektit të Binjakëzimit „Përkrahje për Statistikat". Ishte misioni i parë kushtuar Komunikimit të Drejtpërdrejtë me Përdoruesit, në kuadër të komponentit 4.8 të projektit. Misioni kishte për qëllim të definojë një plan strategjik, si bazë për implementimin e mëtejmë të projektit në këtë fushë.

Objektivat kryesore të misionit ishin:

Të përgatitet një kurs trajnimi për studentët e Universitetit të Prishtinës.
Në këtë kurs u paraqitën:

- Burimet e statistikave evropiane
- Statistikat në dispozicion në Kosovë
- Si të kuptohen statistikat / Si MOS të përdoren

Konsulentët dëshirojnë të falenderojnë të gjithë zyrtarët dhe personat e takuar, për mbështetjen dhe informacionet e vlefshme që kanë dhënë, gjë që ka lehtësuar shumë punën e tyre gjatë qëndrimit në Kosovë.

Këndvështrimet dhe vëzhgimet e paraqitura në këtë raport janë ato të konsulentëve dhe jo domosdoshmërisht përputhen me këndvështrimet e BE-së, ASK-së apo Statistikave të Danimarkës (SD).

2. Vlerësimi dhe rezultatet

Kursi u mbajt në Fakultetin Ekonomik në Universitetin e Prishtinës. Ishin të pranishëm rreth 200 studentë, si dhe Profesoresha Rahmije Mustafa. Prezantimi paraqitet në aneksin 3. Pjesën mbi ASK-në e prezantoi Hazbije Qeriqi, Zyrtare për Komunikim në ASK. Pjesën mbi Eurostat-in e prezantoi znj. Lone Schlüter, Shefe e Divizionit në Statistikat e Danimarkës, dhe znj. Sanne Nielsen, Shefe e Divizionit në Statistikat e Danimarkës, bëri një prezantim të shkurtër mbi Binjakëzimin.

Gjatë prezantimit kishte pak probleme me internetin, që i shpërqëndroi pak studentët. Por, në përgjithësi, ishte një aktivitet i mirë dhe më pas znj. Hazbije Qeriqi në ASK ka marrë shumë kërkesa nga studentët, duke treguar interesim për kursin.

Profesoresha Rahmije Mustafa tha se ishte e kënaqur me prezantimin dhe mendon që ky do të duhej të ishte një aktivitet i rregullt vjetor për studentët e rinj, duke siguruar që të gjithë studentët të marrin njohuritë elementare për gjetjen e statistikave deskriptive.

Prezantimi do t'u dërgohet edhe studentëve, bashkë me linkun e ASK-së dhe të Eurostat-it.

Stafi i ASK-së ishte shumë i përkushtuar ndaj këtij misioni, edhe pse ngarkesa e madhe e punës ua pamundësonte pjesëmarrjen gjatë gjithë kohës në takim. Gjatë përgatitjes së kursit për studentët, ekspertet e vendeve anëtare folën edhe për përvojat e Statistikave të Danimarkës në komunikimin e drejtpërdrejtë me përdoruesit, si dhe si të plotësohen nevojat e përdoruesve.

3. Konkluzionet dhe rekomandimet

Rekomandohet të vazhdohet me zhvillimin e kurseve dhe marrëdhënieve të mira me Universitetin.

Duhet pasur në konsideratë çështjet në vijim:

- Mbajtja e kontakteve me Universitetin. Kjo është një mënyrë e rëndësishme për të mesuar vendimmarrësit e ardhshëm si të gjejnë dhe përdorin statistikat zyrtare.
- Identifikimi i interesave dhe temave të studentëve, gjë që ndihmon në fokusimin e kurseve relevante që plotësojnë nevojat e tyre aktuale për informacione. Përdorimi i shembujve aktualë për ta do ta rrisë relevancën e kursit.
- Kurt ë bëhet public PX-web nga ASK-ja, do të ishte e dobishme për studentët të mbahej një kurs mbi funksionalitetet e PX-web.
- Zgjerimi i kursit edhe në universitetet private.
- Sigurimi i një zgjidhjeje rezervë për të mos qenë tërësisht i\e varur nga interneti gjatë prezantimit.
- Në këtë kontekst, mund të përdoren slajde me imazhe të marra nga interneti në rast se lidhja me internet nuk është e qëndrueshme.
- Bëjeni thjeshtë. Përmbajtja e kursit është shumë komplekse. Më mire të ketë më shumë studentë që kuptojnë një kurs më të thjeshtë se sa pak studentë, që kuptojnë një kurs të ndërlikuar.
- Konsideroni zgjerimin e komunkimit të drejtpërdrejtë edhe me grupe të tjera, si Parlamentin, institucionet qeveritare etj.

.

Veprimi	**Afati kohor**	**Personi përgjegjës**
Shembuj të kurseve të ngjashme në Statistikat e Danimarkës, të përkthehen dhe dërgohen znj. Hazbije Qeriqi për inspirim	20 Dhjetor, 2014	Lone Schlüter, DST
Folderi i Bankës Statistikore të Statistikave të Danimarkës ti dërgohet znj. Hazbije Qeriqi për inspirim	31 Janar, 2014	Sanne Nielsen, DST

Aneksi 1. Termat e Referencës

Projekti i Binjakëzimit i BE-së
KS12 IB ST 01
Përkrahje për Statistikat

Termat e Referencës:

Komponenti 4: Sistemi i Teknologjisë Informative dhe Diseminimi
Aktiviteti 4.8: Përmirësimi i Diseminimit – Komunikimi i drejtpërdrejtë me përdoruesit

Orari:
TeR –të gatshëm: **17 Nëntor 2014**
Fillimi /përfundimi i aktivitetit: **1-5 Dhjetor 2014**
Raportimi: **12 Dhjetor 2014**

Rezultati obligativ i komponentit:

Rezultati obligativ	Intervenimi logjik	Standardet	Burimet e informacionit	Supozimet
Activiteti 4.2	**Zhvillimi i sistemit të TI-së dhe diseminimit**	• Faqja e internetit e ASK-së dhe përdorimi i saj, të përmirsuar deri në tremujorin e 8-të të projektit • Databaza e diseminimit, e instaluar dhe e hapur për publikun, deri në tremujorin e 7-të të projektit	• Raportet tremujore të projektit • Raportet e misioneve	• Kapacitet i mjaftueshëm absorbimi • Numër i vogël i stafit i involvuar në implementim • Stafi punon në realizimin e detyrave, që lidhen me projektin, në mes te misioneve Termat e referencës, te perpiluara me kohë, që paraqesin ne detaje detyrat, aktivitetet dhe rezultatet e pritura, pjesëmarrësit ne aktivitet dhe agjendën

Tema / qëllimi i aktivitetit: aktiviteti 4.8
Zhvillimi dhe mbajtja e një kursi si mjet për përmirësimin e komunikimit të drejtpërdrejtë me përdoruesit mes ASK-së dhe përdoruesve

Rezultati i pritur nga aktiviteti 4.8
Mbajtja e një kursi trajnimi për studentët e Universitetit të Prishtinës.
Kursi do të mbulojë keto tema:

- Burimet e statistikave evropiane
- Burimet e statistikave në Kosovë
- Si të kuptohen statistikat / Si MOS të përdoren statistikat

Aktiviteti 4.8 do të sigurojë keto rezultate:

Gjatë këtij misioni, ASK-ja do të paraqesë aktivitetet e veta në lidhje me komunikimin me përdoruesit kryesorë dhe vendosjen e kontakteve me përdorues potencial, si studentët. ASK-ja do të informojë ekspertet e vendeve anëtare për gjendjen aktuale në fushën e komunikimit të drejtpërdrejtë me përdoruesit, si kurset, takimet me përdoruesit etj. Do të përgatitet dhe mbahet një kurs për studentët e ekonomisë në Universitetin e Prishtinës, nga stafi i ASK-së në bashkëpunim me ekspertët e vendeve anëtare.

Ekspertet e vendeve anëtare do të prezantojnë para stafit të ASK-së politikën e diseminimit në Statistikat e Danimarkës dhe iniciativat e komunikimit të drejtpërdrejtë me përdoruesit. Ekspertet e vendeve anëtare dhe të ASK-së do të bëjnë një matricë të praktikave të ASK-së dhe të Statistikave të Danimarkës në fushën e diseminimit/komunikimit me përdoruesit. Kjo matricë do të përdoret si mjet për caktimin e prioriteteve dhe fushave të veprimit në këtë fushë gjatë kohëzgjatjes së projektit.

Në mënyrë që të kenë mundësi të ofrojnë sugjerime për përmirësime në komunikimin e drejtpërdrejtë me përdoruesit, ekspertet kërkuan nga stafi i ASK-së t'I informojnë për çfarëdo takimi/kontakti të rregullt me përdoruesit.

Gjithashtu, u përgatit dhe u mbajt kursi mbi burimet statistikore në Universitetin e Prishtinës, në kohëzgjatje prej 1-1.5 orë.

Transferi i njohurive se si t'u paraqiten informatat mbi fushat statistikore përdoruesve të jashtëm.

Sugjerime për kurse/trajnime të tjera nga ASK-ja me qëllim ngritjen e vetëdijes për statistikat e prodhuara nga ASK-ja.

Stafi i ASK-së:

1. Znj. Hazbije Qeriqi, Përgjegjëse për Komunikim dhe Informim, ASK, hazbije.qeriqi@rks-gov.net
2. Znj. Drita Sylejmani, Zyrtare për Diseminim, ASK, drita.sylejmani@rks-gov.net
3. Znj. Shqipe Gashi, Zyrtare për Diseminim, ASK shqipe.gashi@rks-gov.net
4. Z. Burim Limolli, Shef i Ti-së, ASK burim.limolli@rks-gov.net

Ekipi i Projektit të Binjakëzimit i ASK-së:
Udhëheqës i Projektit ne ASK, Z. Ilir T. Berisha, Drejtor i Statistikave Ekonomike dhe Llogarive Kombetare, Ilir.T.Berisha@rks-gov.net

Homologu i RTA, Znj. Teuta Zyberi, Zyrtare e Lartë për Marrëdhënie me Jashtë, teuta.zyberi@rks-gov.net

Ekspertet e vendeve anëtare:
Znj. Lone Birgitte Schlüter, Shefe e Divizionit, Statistikat e Danimarkës, lon@dst.dk
Znj. Sanne Vestergaard Nielsen, Shefe e Divizionit, Statistikat e Danimarkës, svn@dst.dk

Stafi i Projektit të Binjakëzimit:
Z. Per Knudsen, RTA, pkn@dst.dk
Znj. Nora Zogaj, RTA asistente, nzogaj@yahoo.com

Historiku për aktivitetin

Në përgjithësi, aktivitetet në komponentin 4 do të adresojnë çështjet në vijim:

- Përmirësimin e diseminimit perms web-it për statistika të caktuara, përfshirë
- Përmirësimin e web faqes së ASK-së, për ta bërë atë më të lehtë për ta përdorur dhe mjet më fleksibil diseminimi;
- Zhvillimin e udhëzuesve për dizajnimin e tabelave dhe grafikave, po ashtu të aplikohen për diseminimin në web;
- Zhvillimin e databazës së diseminimit, përfshirë më shumë metadata të kompletuara, që mbulojnë aspekte të ndryshme lidhur me cilësinë e të dhënave;
- Përmirësimin e komunikimit të drejtpërdrejtë me përdoruesit
- Zbatimin e Kodit të Praktikës për Diseminimin

Aktivitet që duhet të ndërmerren si parapërgatitje për misionin:
Lista e dokumentave të bashkangjitura

- Raporti i Vlerësimit Global të Adaptuar (AGA)
- Programi i statistikave zyrtare 2013 -2017
- Plani i Zhvillimit Strategjik 2009- 2013
- Raportet e misioneve të Projektit të Binjakëzimit, komponenti 4 (mund të gjenden në dst.dk/Kosovo)

Aneksi 1.1. Programi - Dhjetor 2014

Dita	Vendi	Koha	Aktiviteti
1	ASK	10:00	Hyrje në këtë pjesë të komponentit 4
		10:15	ASK informon ekspertet për gjendjen aktuale në këtë fushë
		11:00	Pushim për kafe
		11:15	Ekspertet informojnë ASK për aktivitetet e Statistikave të Danimarkës në këtë fushë
		11:45	Dreka
		13:15	Ekspertet informojnë ASK për iniciativat e komunikimit të drejtpërdrejtë me përdoruesit në Statistikat e Danimarkës
		14:30	Pushim për kafe

		15:00 – 16:00	Përgatitja e programin për ditët në vijim
2	ASK	09:00-16:00	Përgatitja e kursit për studentët në Universitetin e Prishtinës, ndarja e punës dhe materialet
3	ASK	09:00-16:00	Përgatitja e kursit për studentët në Universitetin e Prishtinës, ndarja e punës dhe materialet
4	ASK	09:00-16:00	Mbajtja e kursit në Universitetin e Prishtinës Vlerësimi i kursit Shkrimi i raportit
5	ASK	09:00-12:00	Shkrimi i raportit Takim mes ekperteve, udhëheqësit të komponentit, udhëheqësit të projektit në ASK dhe RTA

Aneksi 2. Personat e takuar

ASK:

Znj. Hazbije Qeriqi, Përgjegjëse për Komunikim dhe Informim, ASK, hazbije.qeriqi@rks-gov.net
Znj. Drita Sylejmani, Zyrtare për Diseminim, ASK, drita.sylejmani@rks-gov.net
Znj. Shqipe Gashi, Zyrtare për Diseminim, ASK shqipe.gashi@rks-gov.net
Z. Burim Limolli, Shef i Ti-së, ASK burim.limolli@rks-gov.net

Takimi në ASK:
Udhëheqës i Projektit në ASK, Z. Ilir T. Berisha, Drejtor i Statistikave Ekonomike dhe Llogarive Kombëtare, Ilir.T.Berisha@rks-gov.net

Stafi i Projektit të Binjakëzimit:
Z. Per Knudsen, RTA, pkn@dst.dk
Znj. Nora Zogaj, RTA asistente, nzogaj@yahoo.com

Universiteti i Prishtinës:
Profesor Rahmije Mustafa
Prodekane Florentina Xhelili

Aneksi 3. Fotografi nga aktiviteti në Universitet

Aneksi 4. Prezantimi i paraqitur në universitet

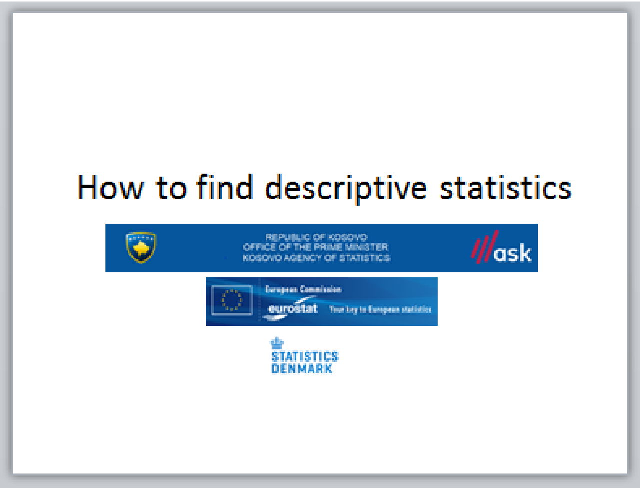

1

2

3

4

5

6

Monitorimi i shfrytëzuesve në ueb-faqen e ASK-së

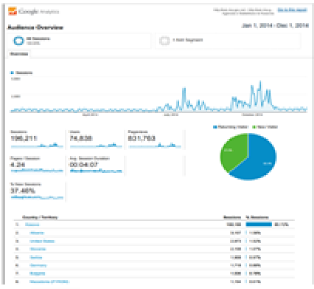

7

Vizualizimi i të dhënave

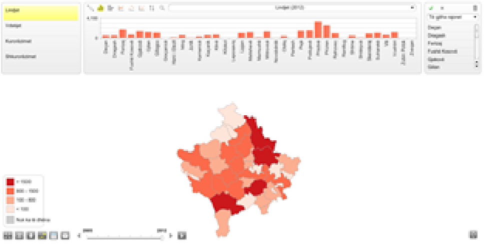

8

Qasje online në te dhënat e agreguara te regjistrimit të popullsisë.

Sistemi DaWinçi është mjaft fleksibël dhe i lehtë për t'u përdorur. Përmes tij, përdoruesve u mundësohet të shfletojnë tabela, pa ndonjë rrugë të paracaktuar qasjeje, duke zgjedhur lirshëm llojin e të dhënave dhe nivelin e detajeve. Ata, po ashtu, mund ta ulin a ngritin këtë nivel detajesh sipas dëshirës së tyre. Përdoruesi, gjithashtu mund t'u qaset edhe të dhënave të tjera të disponueshme për një nivel të dhënë detajesh, me vetëm një klikim.

9

PX-Web

PC-Aksi është përzgjedhur si mjet kryesor i cili ka një shtrirje të gjerë në shumë vende të botës dhe ka origjinën nga vendet nordike. Stafi i IT KAS "është njohur me këtë teknologji që ata kanë ndjekur trajnime në këtë fushë.

10

Bashkëpunimi me Eurostat

Agjencia e Statistikave të Kosovës bashkëpunon ngushtë me Eurostat, zyra statistikore e Bashkimit Evropian. Përveç dërgimit të të dhënave tona kombëtare statistikore në Eurostat ne gjithashtu ndihmojë përdoruesit tanë për të pasur qasje në Statistikat Evropiane dhe të sigurojmë mbështetje përdoruesve në gjuhën Shqipe, Serbe dhe Angleze. Në vazhdim është një përshkrim i shkurtër i shërbimeve që ofron Eurostat

11

Eurostat statistics include

- EU15: 1995
  AT, BE, DE, DK, EL, ES, FI, FR, GB, IE, IT, LU, NL, PT, SE
- EU25: 2004
  + CY, CZ, EE, HU, LT, LV, MT, PL, SI, SK
- EU27: 2007
  + RO, BG
- EU28: 2013
  + HR

- Candidate countries: Albania, Montenegro, Iceland, the former Yugoslav Republic of Macedonia, Serbia and Turkey
- Potential candidates: Bosnia and Herzegovina, **Kosovo** (under UN Security Council Resolution 1244/99)
- Other countries: Norway, Schwitzerland, USA, Japan, China etc.

12

Eurostat website – front page

13

Eurostat - database

Nine themes

- General and regional statistics
- Economy and finance
- Population and social conditions
- Industry, trade and services
- Agriculture and fisheries
- International trade and services
- Agriculture and fisheries
- International trade
- Transport
- Environment and energy
- Science and technology

14

Eurostat themes

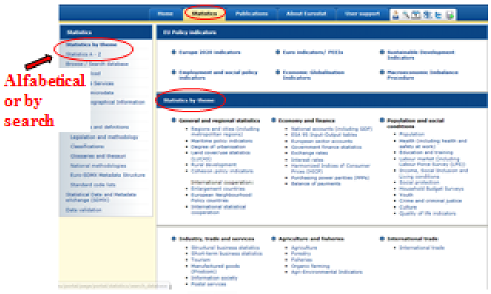

15

Eurostat – Theme (example): National accounts (including GDP)

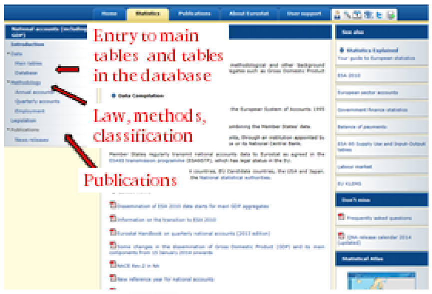

16

Eurostat – main tables

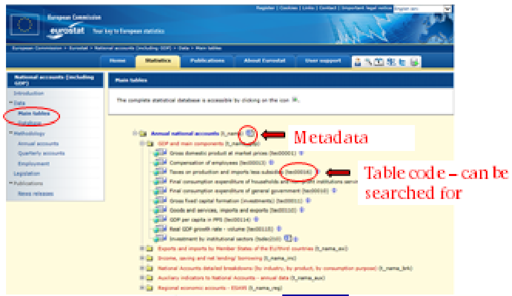

17

Eurostat – main tables

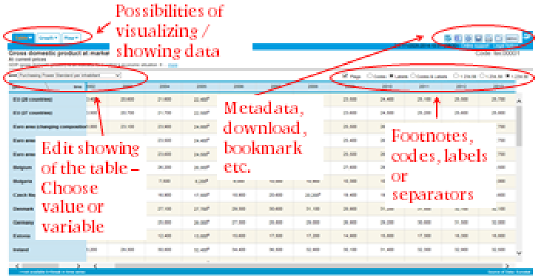

18

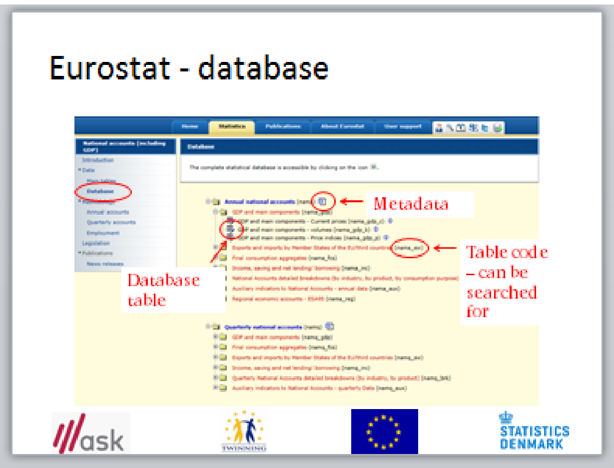

19

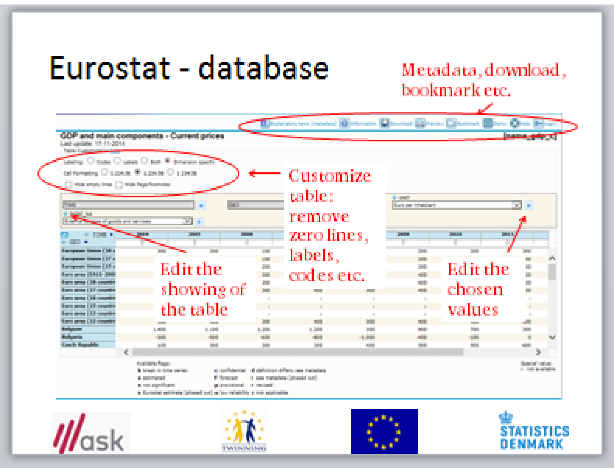

20

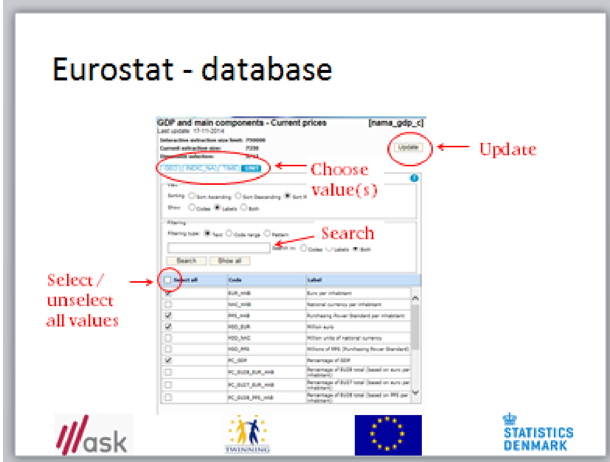

21

22

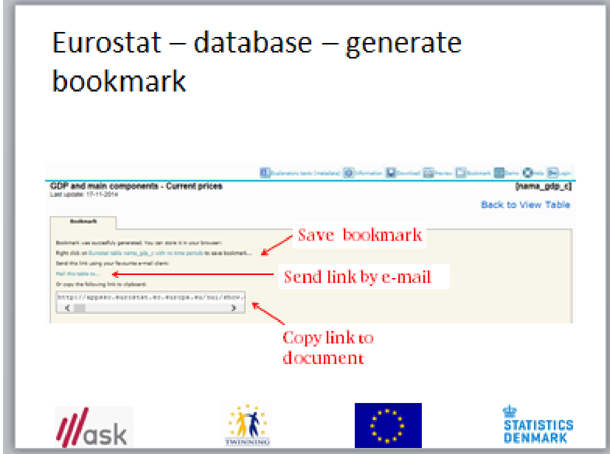

23

24